

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי ההנחיות.

היסטוריה

לעולים חדשים

תוכנית חדשה — 70%

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
עליך לענות על שלוש שאלות (לכל שאלה — $33\frac{1}{3}$ נקודות).
— ענה על שאלה אחת מן הפרק השני (חובה).
— בחר בשניים מן הפרקים: הראשון, השלישי, הרביעי. בכל פרק שבחרת, עליך לענות על שאלה אחת.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (33 $\frac{1}{3}$ נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים — ראשית הדרך עד 1920

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות המודרנית

א. הסבר מהי הלאומיות המודרנית. בתשובתך כתוב מתי היא צמחה, איפה היא צמחה ומה הייתה המטרה שלה.

(16 נקודות)

ב. לפניך שלושה גורמים לצמיחת התנועות הלאומיות:

— רעיונות ההשכלה

— המהפכה התעשייתית

— המהפכה הצרפתית

בחר בשניים מן הגורמים, והסבר כיצד כל אחד משני הגורמים שבחרת עזר לצמיחת הלאומיות המודרנית.

(17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

2. "מדינת היהודים" ותוכנית אוגנדה

א. הצג את בעיית היהודים ואת פתרונה, על פי הספר "מדינת היהודים" שכתב הרצל.

(16 נקודות)

ב. מי הציע את תוכנית אוגנדה, ומהו התוכן שלה?

הצג שני נימוקים של המתנגדים לתוכנית אוגנדה.

(17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

3. היישוב היהודי בארץ-ישראל בשנים 1882-1914

א. הסבר שני גורמים לעליית יהודים לארץ-ישראל בשנים 1882-1914, והצג שני קשיים שהיו לעולים שהגיעו

לארץ-ישראל באותה תקופה. (20 נקודות)

ב. הצג שני הישגים של העולים בשנים 1882-1914: הישג אחד בתחום ההתיישבות והישג אחד בתחום הביטחון.

(13 $\frac{1}{3}$ נקודות)

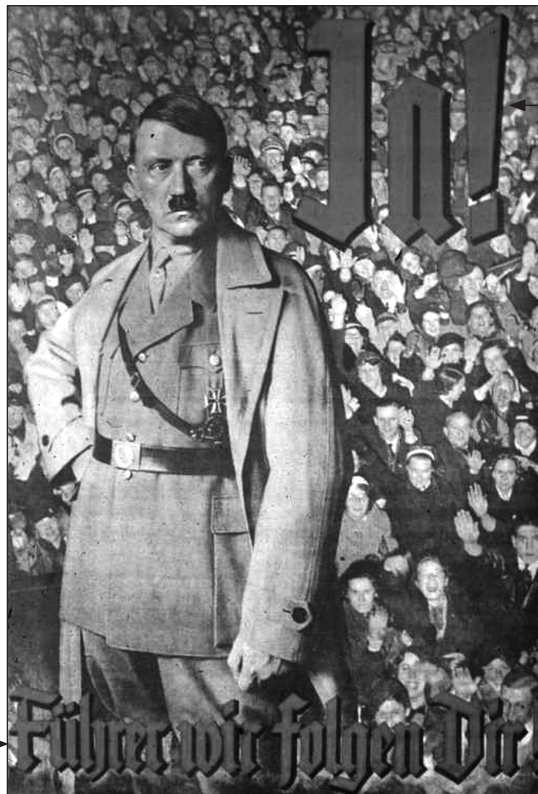
פרק שני (33 1/3 נקודות)

תקופה שנייה: הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 4-7 (חובה).

4. מקור — גרמניה: מדמוקרטיה לנאציזם

- א. לפניך כרזת תעמולה של המפלגה הנאצית משנות השלושים של המאה ה-20. הצג את העיקרון באידאולוגיה הנאצית שבא לידי ביטוי בכרזה, והסבר כיצד הכרזה מבטאת עיקרון זה. בתשובתך הבא שתי דוגמאות מן הכרזה. (17 1/3 נקודות)

כן!

תרגום המשפט:
פיהרר, אנחנו תומכים בך!

(בתוך: Imperial War Museum)

- ב. הסבר את "עקרון האנטישמיות" באידאולוגיה הנאצית, והצג שני צעדים של הנאצים בגרמניה לקידום עיקרון זה עד פרוץ המלחמה (ספטמבר 1939). (16 נקודות)

5. הגטאות לפני ביצוע "הפתרון הסופי"

- א. הצג שני תפקידים שהטילו הנאצים על היודנראט בגטאות. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)
- ב. הצג את הקשיים שהיו ליהודים בגטאות לפני ביצוע "הפתרון הסופי", ותאר שתי דרכי התמודדות שלהם עם הקשיים שהצגת. (20 נקודות)

6. המרד בגטאות

- א. מה היו המטרות של המורדים בגטאות?
הסבר שתיים מן הדילמות (הלבטים) שהיו למורדים.
(20 נקודות)
- ב. הסבר את החשיבות של מרד גטו ורשה. בתשובתך הבא שתי סיבות לחשיבות של מרד זה. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

7. פלישת גרמניה לברית המועצות, לוחמים יהודים בצבאות בעלות הברית

- א. מה היה השינוי במדיניות של גרמניה כלפי היהודים עם פלישת גרמניה לברית המועצות? הסבר שני גורמים לשינוי זה.
($17\frac{1}{3}$ נקודות)
- ב. הסבר שתי סיבות להצטרפות של לוחמים יהודים לצבאות בעלות הברית במלחמת העולם השנייה, והבא דוגמה ללוחם יהודי אחד בצבאות בעלות הברית. בתשובתך כתוב את שם הלוחם ואת שם הצבא שהצטרף אליו, ותאר את פועלו של הלוחם. (16 נקודות)

פרק שלישי (33 $\frac{1}{3}$ נקודות)

תקופה שלישית: בונים את מדינת ישראל

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 8-10.

8. המאבק של היישוב בשלטון הבריטי

- א. מדוע הוקמה "תנועת המרי העברי", ומדוע היא פורקה? (16 נקודות)
- ב. הסבר את המטרות של ההעפלה לארץ-ישראל בשנים 1945-1947, והבא דוגמה לפעולה אחת של היישוב היהודי בתחום הזה. (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

9. מלחמת העצמאות

- א. הסבר מדוע פרצה מלחמת העצמאות, והצג שני קשיים של היישוב היהודי בשלב הראשון של המלחמה (עד מאי 1948). (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)
- ב. מדוע פלשו מדינות ערב למדינת ישראל במאי 1948? הבא שתי סיבות. (16 נקודות)

10. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20

- א. הסבר שלושה קשיים שהיו למדינת ישראל בקליטת העלייה הגדולה בשנות החמישים והשישים. (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)
- ב. תאר את אירועי ואדי סאליב, והצג קושי אחד של העולים שהוביל לאירועים אלה. (16 נקודות)

פרק רביעי (33 $\frac{1}{3}$ נקודות)

תקופה רביעית: מדינת ישראל במזרח התיכון – סוגיות נבחרות

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. עיצוב זיכרון השואה

- א. הצג והסבר שלוש דרכים שבעזרתן מדינת ישראל שומרת על זיכרון השואה. (16 נקודות)
- ב. מהו משפט אייכמן? הסבר את השפעתו על יחס החברה הישראלית לשואה. (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

12. מלחמת ששת הימים

- א. הסבר את הסיבות ואת הנסיבות (רקע) לפרוץ המלחמה. (16 נקודות)
- ב. הסבר שתי השפעות שהיו למלחמה הזאת על מדינת ישראל והשפעה אחת של המלחמה על מדינות ערב. (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

13. מלחמת יום הכיפורים

- א. הסבר את הסיבות ואת הנסיבות (רקע) לפרוץ המלחמה. (16 נקודות)
- ב. הסבר שתי השפעות של המלחמה על מדינת ישראל והשפעה אחת של המלחמה על מדינות ערב. (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

14. העלייה בשלושים השנים האחרונות של המאה ה-20

- א. הסבר שלוש סיבות לעלייה למדינת ישראל בשנים 1970-1990. (16 נקודות)
- ב. הסבר שלוש גורמים למעבר של מדינת ישראל מתפיסת "כור ההיתוך" לתפיסת "הרב-תרבותיות". (17 $\frac{1}{3}$ נקודות)

בהצלחה!